

New Skills Agenda for Europe

Følgende notat vil forsøge at give et opdateret indblik i Europa-Kommissionens og Europa-Parlamentets arbejde med New Skills Agenda (NSA). Notatet indledes med en kort redegørelse af baggrunden for Kommissionens udspil den 10. juni 2016 omhandlende NSA, hvorefter der redegøres for indholdet i Kommissionens udspil med links til relevante aktuelle/kommende initiativer. Til sidst fremlægges DLI's position i forhold til NSA sammen med en række øvrige interessenters positioner.

Baggrund

Kommissionen offentliggjorde d. 10. juni 2016 sit udspil til prioriteter i det europæiske uddannelsessamarbejde under titlen New Skills Agenda (NSA). Udspillet blev præsenteret og drøftet på en konference i Bruxelles d. 20. juni 2016. Kommissionen anvender i sit udspil det engelske begreb "skills", som oversættes til dansk med "færdigheder" – et begreb som i dansk sammenhæng umiddelbart kan tolkes snævert. I Kommissionens oplæg er det dog tydeligt, at "skills" skal forstås bredt og omfatter såvel specifikke færdigheder og kvalifikationer som brede kompetencer. I dette notat bruges "færdigheder" derfor i denne brede betydning.

Med udspillet ønsker Kommissionen, at uddannelsesindsatsen i Europa skal spille en stærkere rolle, da uddannelse og den enkeltes kvalifikationer har afgørende betydning for en række faktorer. Disse faktorer inkluderer ifølge Kommissionen blandt andet: beskæftigelsesmuligheder for den enkelte borger, virksomhedernes konkurrencekraft og evne til innovation, og sammenhængskraften og demokratiet i samfundet.

Aktuelt ser Kommissionen et behov for en modernisering af arbejdsmarkedet, herunder et fokus på digitalisering, samt for at løse misforholdet mellem udbudte og efterspurgte kompetencer og den demografiske udvikling, hvor store generationer forlader arbejdsmarked i de kommende år.

Uddannelsessystemerne står også med væsentlige udfordringer. Kvalitet og relevans af uddannelserne halter i mange tilfælde efter, erhvervsuddannelserne bliver stadig ikke i tilstrækkeligt omfang set som førstevalget og meget kompetenceudvikling foregår i dag på arbejdspladsen eller andre steder udenfor det formelle uddannelsessystem uden en tilstrækkelig anerkendelse.

Indhold¹

Med NSA sætter Kommissionen tre områder i fokus: 1) Forbedre kvalitet og relevans af færdigheder, 2) Synliggøre og skabe bedre muligheder for at sammenligne færdigheder og 3) Forbedre evnen til at forstå behovet for færdigheder og sikre bedre valg af karrierevalg. I det følgende gennemgås de tre initiativområdernes mest relevante elementer.

1) Forbedre kvalitet og relevans af færdigheder

Der er fortsat alt for mange voksne uden grundlæggende færdigheder som f.eks. evnen til at læse, skrive, regne og digitale færdigheder. Der mangler også i høj grad fokus på at fremme nøglekompetencer som iværksætterånd og medborgerskab eller tværfaglige færdigheder.

Erhvervsuddannelserne har en særlig udfordring, og ses fortsat ikke som et førstevalg hos mange unge. Der kan derfor forudsiges mangel på faglærte. Samtidig efterspørges i højere grad videregående erhvervsuddannelses-tilbud. På den baggrund forslår Kommissionen derfor følgende initiativer:

- [En færdighedsgaranti](#) målrettet voksne kortuddannede. Initiativet skal sikre en bedre vurdering og anerkendelse af eksisterende færdigheder og behovet for opkvalificering, samt et tilbud om uddannelse.
- En revision af den eksisterende ramme for nøglekompetencer med særlig vægt på iværksætterånd og innovation.
- Fremme arbejdspladsbaseret læring og anerkendelse af færdigheder opnået udenfor det formelle uddannelsessystem.
- Fremme [udviklingen af videregående erhvervsuddannelsesmuligheder](#).
- Etablere [en koalition for digitale færdigheder og job](#), der skal fremme nationale strategier for sikring af de nødvendige digitale færdigheder. Etablere en overvågning af om medlemslandene gør fremskridt på området for de digitale kompetencer gennem "Europas digitale statusrapport".

2) Synliggøre og skabe bedre muligheder for at sammenligne færdigheder

I forhold til den anden prioritet i NSA om at fremme synliggørelse og sammenlignelighed af færdigheder peger Kommissionen selv på at den Europæiske Kvalifikationsramme (EQF) er et vigtigt værktøj. Det er dog en udfordring at EQF-rammen ikke er bedre kendt og anvendt af enkeltpersoner, myndigheder og virksomheder. På den baggrund forslår Kommissionen derfor følgende initiativer:

- En [revision af EQF](#) med det mål at gøre den mere anvendelig og koblet til kvalitetssikring og meritssystemer.
- Fremme at EQF'en i højere grad anvendes af bl.a. parterne, myndigheder m fl. samt af lande udenfor EU.
- Udvikling af [et særskilt redskab](#) til afdækning og anerkendelse af flygtninge og migranternes kompetencer.

---

¹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>

3) Forbedre evnen til at forstå behovet for færdigheder og sikre bedre valg af karrierevalg

Det tredje område omhandler dels udfordringen med at afdække behovet for færdigheder, dels at skabe bedre muligheder for adgang til information og vejledning ved valg af uddannelse og karriere. Kommissionen foreslår som initiativer:

- Oprettelsen af [en ny webportal](#) der bl.a. skal tilbyde værktøjer til dokumentation og videndeling om færdigheder, herunder et selvevalueringsværktøj.
- Forbedre dokumentation af behovet for færdigheder bl.a. gennem "Big data-analyser"
- Iværksætte [en plan for sektorsamarbejde](#) om færdigheder bl.a. i 2016 inden for sektorer som bilindustri, forsvar og turisme og fra 2017 overvejes sektorer som byggebranchen, sundhed og grønne teknologier.
- I 2017 iværksættes et initiativ til sporing af færdiguddannede fra de videregående uddannelser for at indhøste mere viden om hvordan det går dem på arbejdsmarkedet (Graduate Tracking).

Proces for NSA²

10/06/2016	Kommunikation fra Kommissionen om NSA COM(2016)0381
19/01/2017	Aftale om delt ordførerskab mellem EMPL og CULT
06/03/2017	Udkast til INI-rapport forelagt for udvalgene
23/05/2017	Debat i Rådet
21/06/2017	Afstemning i udvalgene
23/08/2017	Rapport forelagt for plenarforsamlingen
14/09/2017	Debat og vedtagelse af endelig rapport på plenarforsamlingen i Strasbourg

Ordførere på Parlamentets rapport (delt kompetence):

S&D: NEKOV Momchil (CULT)

ALDE: DLABAJOVÁ Martina (EMPL)

ETUCE's position

ETUCE har været meget involveret i processen op til offentliggørelsen af New Skills Agenda. Efter Kommissionens lancering af initiativet, udsendte ETUCE den 13. juni 2016 en [udtalelse](#) hvor der bl.a. efterlyses yderligere konsultationer med ETUCE og dens medlemsorganisationer, behovet for en yderligere inddragelse af de sociale parter, fokus på rekruttering af lærere, arbejdsforhold og professionel udvikling for lærere samt på at gøre lærerprofessionen mere attraktiv. Også rammeværket for nøglekompetencer bliver berørt, ligesom det bliver understreget, at ETUCE *ikke* støtter Kommissionens forslag om at offentlig-privat partnerskab skal boostes på alle niveauer i uddannelse. ETUCE kom også med en [udtalelse](#) den 24. februar 2016 forud for offentliggørelse af NSA.

---

² [http://www.europarl.europa.eu/oeil-mobile/fiche-procedure/2017/2002\(INI\)](http://www.europarl.europa.eu/oeil-mobile/fiche-procedure/2017/2002(INI))

DLI's position

Følgende afsnit er udarbejdet med afsæt i DLI's hørings svar til Kommissionens meddelelse, fremsendt den 28. juni 2016.

DLI ser positivt på ønsket om indførelse af en færdighedsgaranti. DLI påpeger dog, at det er afgørende, at der ikke går på kompromis med de faglige krav til viden og kvalifikationer, der karakteriserer niveau 4 i EQF. DLI ser med tilfredshed, at det henstilles til medlemsstaterne, at processen skal køre i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter og uddannelsesinstitutionerne.

DLI bemærker, at tanken bag forslaget om en revision af rammen for nøglekompetencer synes præget af et fokus på arbejdsmarkedets behov set ud fra et arbejdsgiversynspunkt. Dette er en vigtig dimension, men en revision af rammen for nøglekompetencer bør også medtænke ambitionen om at fremme velfungerende, aktivt og demokratisk medborgerskab, ikke mindst i lyset af Pariserklæringen.

Et valg af en erhvervsuddannelse skal ikke lukke muligheder senere i livet. Derfor bør det sikres, at de unge, hvis de vælger en erhvervsuddannelse, har sikkerhed for at kunne færdiggøre den, samt at den rummer mulighed for på et senere tidspunkt at kunne fortsætte på erhvervsrelaterede videregående studier. Som led i at sikre muligheden for færdiggørelse er det nødvendigt med et fokus på bl.a. praktikpladser.

Hvis befolkningens digitale færdigheder skal forbedres via undervisningssystemet, er det afgørende, at underviserne inddrages i en fagligt baseret dialog om, hvordan målet bedst nås. Derfor er det nødvendigt at sikre målrettet efteruddannelse af underviserne på feltet. DLI vil ligeledes fremhæve anbefalingerne fra OECD om at digitale færdigheder og fagdidaktisk brug af IT skal opprioriteres i grunduddannelserne, hvor det er relevant.

DLI hilser en revision af EQF velkommen, men understreger, at EQF er et redskab, der skal tjene til at dokumentere færdigheder og kvalifikationer – det er *ikke* et anerkendelsesværktøj, ligesom det heller ikke kan anvendes i forhold til meritoverførsel inden for grunduddannelserne. De sociale parter bør inddrages i en dialog på så tidligt et tidspunkt som muligt, så det er muligt at bidrage til kvalificerede løsningsforslag.

DLI støtter ambitionen om at sikre muligheden for en så tidlig vurdering og verificering af flygtninge og migranternes færdigheder. DLI påpeger desuden, at der i relation til online-sprogundervisning er evidens for, at den mest effektive måde for unge mennesker at lære et nyt sprog er at integrere dem i normalklasser og tildele uddannelsesinstitutionerne ressourcer til at kunne løfte den nødvendige indsats i forhold til disse elever uden at sænke niveauet for de øvrige elever.

DLI påpeger, at uddannelse og tilhørende læreplaner er et offentligt anliggende og ikke et, hvor repræsentanter for erhvervslivet skal gives særlig indflydelse. DLI påpeger ligeledes, at et øget sektorsamarbejde ikke må føre til en opblødning af princippet om kvalitetsuddannelser udbudt uden brugerbetaling af det offentlige.

Øvrige positioner³

FTF

NSA er grundlæggende et positivt initiativ. Med dette og andre tiltag inden for de senere år er det Kommissionen mål at placere det uddannelsespolitiske samarbejde i EU som en vigtig del af en strategi for vækst og jobskabelse. Det er samtidigt meget positivt, at Kommissionen ser målet med en styrket uddannelsesindsats som bredere end den økonomiske dimension. Uddannelse skal også have som mål at fremme den sociale dimension, øge sammenhængskraften og understøtte aktivt medborgerskab.

Det er FTF's holdning, at den foreslåede færdighedsgaranti burde indeholde mere forpligtende elementer. Dog bør den støttes som et relevant tiltag, der kan fremme en bedre anerkendelse af eksisterende færdigheder hos kortuddannede og udvikling af relevante tilbud om opkvalificering.

Initiativet om en revision af den europæiske referenceramme (EQF) bør følges nøje fra dansk side. Rammen er som bekendt implementeret i en dansk kvalifikationsramme, som i dag er grundlaget for en lang række af uddannelsesbekendtgørelserne og studieordningerne på FTF-området uddannelser - senest revisionen af de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser. Konsekvensen af revisionen for den danske kvalifikationsramme må derfor løbende vurderes i samarbejde med de berørte uddannelser.

FTF ser positivt på, at EQF'en anvendes som inspiration for udvikling af en ramme til vurdering af færdigheder opnået i lande udenfor EU-området, herunder migranter og flygtninges færdigheder.

I forhold til implementeringen af initiativerne i "New Skills Agenda" bør man fra dansk side fremhæve, at parterne skal spille en central rolle.

Akademikerne (AC):

AC er enige i, at det er centralt, at personer fra videregående uddannelser finder job, der svarer til deres uddannelsesniveau. Det er dog vigtigt, at uddannelserne ikke alene tilrettelægges ud fra et beskæftigelseshensyn, men at der også tages behørigt hensyn til behovet for, at uddannelse også bidrager til at udvikle demokratisk velfungerende borgere.

Ved valg af en erhvervsuddannelse skal man have sikkerhed for, at den kan færdiggøres, og at den rummer mulighed for at opnå de nødvendige kvalifikationer til at kunne fortsætte på erhvervsrelaterede videregående studier, f.eks. på et spor som EUX-systemet i Danmark eller gennem supplerende på et senere tidspunkt. Unge må ikke opleve, at et valg af en erhvervsuddannelse lukker muligheder senere i livet.

Det er afgørende, at man inddrager lærerne i en faglig dialog om, hvordan man bedst træner de generelle digitale kompetencer og udnytter de digitale muligheder til at fremme den faglige indlæring.

---

³ De øvrige positioner stammer fra følgende notat fra Beskæftigelsesministeriet: [http://www.eu.dk/samling/20151/kommis-sionsforslag/KOM\(2016\)0381/bilag/1/1654059/index.htm](http://www.eu.dk/samling/20151/kommis-sionsforslag/KOM(2016)0381/bilag/1/1654059/index.htm)

Dette nødvendiggør en større pædagogisk og didaktisk efteruddannelsessatsning af lærerne på dette felt, ligesom de digitale færdigheder, når det er relevant, skal opprioriteres i grunduddannelserne.

Det er vigtigt, at der etableres metoder, der kan verificere flygtninges kompetencer. Det vil kunne bidrage til, at vi hurtigt kan få glæde af de kompetencer, de besidder, og hindre brug af falske dokumenter og udokumenterede kompetencer. I forbindelse med planerne for online sprogundervisning skal AC bemærke, at den mest effektive tillæring af et nyt sprog hos unge sker ved at integrere dem i normalklasser, såfremt skolerne har den nødvendige kapacitet til at håndtere opgaven.

AC støtter udbygningen af et sektorsamarbejde, dog således at den offentlige forpligtelse til at stille gratis kvalitetsuddannelse til rådighed for alle unge fastholdes.

AC støtter, at den europæiske referenceramme for kvalifikationer anvendes til at sammenligne kvalifikationer og niveauer i EU, herunder at der i nye eksamensbeviser henvises til relevant EQF-niveau.

AC støtter en ajourføring hvert femte år, således at der sker en løbende ajourføring af sammenhængen mellem den nationale kvalifikationsramme og EQF-niveauerne.

AC finder det positivt, at Kommissionen lægger op til, at både europæiske principper og nationale systemer må respekteres i arbejdet med at skabe gennemsigtighed og sammenlignelighed i forskellige uddannelsessystemer. Det vil bidrage til at sikre, at personer kan overføre og anvende deres kvalifikationer på tværs af landegrænser.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA)

DA finder det positivt, at Kommissionen med dette udspil sætter fokus på det vigtige samspil mellem kvalifikationer og færdigheder på den ene side, og indsatsen for at fastholde arbejdspladser, vækst og konkurrenceevne på den anden side

Det er dog DA's vurdering, at det ikke vil være muligt at øge beskæftigelsen mærkbart for den gruppe af borgere, som forslaget henvender sig til, alene med dette udspil. Der er tale om en gruppe voksne, som ikke har fået de fornødne kompetencer i grundskolen. Det er således tvingende nødvendigt, at der bliver iværksat tiltag og reformer på et meget tidligere tidspunkt i uddannelsesforløbet.

Det er glædeligt, at Kommissionen anerkender betydningen af arbejdsmarkedets parter i arbejdet med kvalifikationer og færdigheder. Det er afgørende, at arbejdsmarkedets parter bliver involveret i den nationale implementering, hvilket i dag sker i meget varierende grad på tværs af EU.

Der er behov for mere målrettet adgang for kvalificeret arbejdskraft fra lande uden for EU. Adgangen til at tiltrække specialister og talenter fra tredjelande er en helt central og nødvendig del af virksomhedernes medarbejdere.

DA støtter ikke færdighedsgarantien i den foreliggende form. DA finder, at målgruppen for den "frivillige" garanti er for firkantet defineret som de personer, der ikke har opnået en uddannelse på mindst EQF-niveau 4, og som ikke er omfattet af EU's ungdomsgaranti. I Danmark er flere erhvervsuddannelser eksempelvis placeret på et niveau svarende til EQF 3. Disse personer ville dermed automatisk være omfattet af garantien, uanset om deres kvalifikationer er fuldt dækkende for deres erhvervsfunktion.

DA finder, at en revision af nøglekompetencer ikke vil kunne bidrage til at understøtte, at flere europæere opnår bedre kompetencer, da begrebet og vil forandre sig så hurtigt, at DA ikke vil give det prioritet.

Europa skal bruge flere faglærte, så DA støtter initiativer, der gør det mere attraktivt at gennemføre en erhvervsuddannelse. DA finder det desuden meget positivt, at Kommissionen ønsker at fremme brugen af vekseluddannelse inden for EU. Ligeledes bakker DA op om ønsket vedrørende bedre adgang til data om arbejdsmarkedsresultaterne. Det vil være en klar fordel med bedre data, da det vil gøre det muligt at sammenligne resultater på tværs af EU. I den sammenhæng vil Kommissionen med fordel kunne indføre en form for PISA-undersøgelse for erhvervsuddannelser.

DA bakker ligeledes udvikling af digitale kompetencer op som et vigtigt indsatsområde.

Dansk Industri (DI)

DI finder det positivt, at Kommissionen med sit udspil fremhæver sammenhængen mellem vækst, beskæftigelse og en uddannelsesdagsorden, frem for primært at se uddannelse som et middel til at sikre social inklusion. Det er dog væsentligt at understrege, at indsatsen for at hæve niveauet for de grundlæggende færdigheder er myndighederne i de enkelte medlemslandes ansvar og ikke et ansvar, som kan pålægges arbejdsgiverne.

DI er skeptisk over for ideen om en færdighedsgaranti og kan ikke støtte den i denne udformning. Det er ikke ønskeligt at lade målet være opnåelse af et bestemt EQF-niveau frem for at have fokus på opnåelse af relevant og efterspurgt erhvervskompetence

DI er enig i målsætningen om at sætte fokus på erhvervsrettet uddannelse på både faglært og videregående niveau – øget rekruttering er afgørende i forhold til at imødekomme virksomhedernes behov for kvalificeret arbejdskraft. Virksomhederne bør involveres tæt i udviklingen og monitoreringen af disse erhvervsrettede uddannelses tilbud.

DI er positiv over for en teknisk tilpasning af EQF-henstillingen, men finder ikke, at tiden er moden til en mere gennemgribende revision med tilføjelse af nye mål og arbejdsområder. EQF er fortsat ved at blive etableret og implementeret, og har langt fra fundet sin endelige form. DI finder ligeledes ikke, at tiden er moden til at an-

vendelsesområdet for EQF allerede nu udvides til at omfatte sammenligninger med tredjelands kvalifikationsrammer. DI mener desuden, at den fremtidige styring af EQF's implementering er alt for vagt beskrevet i forslaget.

DI finder ikke at indsatsen omkring sektorsamarbejde for færdigheder bør have højprioritet i det fremtidige arbejde på uddannelsesområdet i EU.

DI er enig i behovet for at sikre valide informationer om uddannelser og jobmuligheder. Dog kan et samlet europæisk system indebære en risiko for usammenlignelige oplysninger, som ikke er opdaterede, og DI kan derfor ikke støtte udviklingen af et fælleseuropæisk system. Tilsvarende støtter DI også målsætningen om at styrke uddannelsesinstitutionernes viden om eleverne og de studerendes videre færd, men det er DI's holdning, at dette bedst gøres decentralt på de enkelte uddannelsesinstitutioner.

DI støtter målsætningen om at udvikle en digital talentmasse og sikre, at både enkeltpersoner og den samlede arbejdsstyrke i Europa er udstyret med de tilstrækkelige digitale færdigheder.

Regeringen (juli 2016)

Regeringen kan overordnet set tilslutte sig Kommissionens udspil til NSA. Det er regeringens vurdering, at forslaget især vil kunne bidrage til at styrke indsatsen for erhvervsuddannelse af unge og en mere målrettet opkvalificering af voksne, som mangler grundlæggende færdigheder og kompetencer, hvilket – med henvisning til bl.a. erhvervsuddannelsesreformen – også er væsentlige prioriteringer for den danske regering. Ligeledes understøtter NSA regeringens fokus på bedre match mellem de videregående uddannelser og arbejdsmarkedet, og udspillet vil kunne bidrage til øget gennemsigtighed og anerkendelse af kvalifikationer på tværs af medlemslandene.

I forhold til forslaget om en færdighedsgaranti for kortuddannede voksne bør der lægges mere vægt på en opkvalificering af voksne, der bidrager til at imødekomme arbejdsmarkedets behov og fremme voksnes beskæftigelse, frem for at sigte mod, at voksne opnår et bestemt formelt uddannelsesniveau. Det er i den forbindelse vigtigt, at der sættes fokus på at styrke grundlæggende færdigheder hos voksne, herunder digitale kompetencer hos arbejdsstyrken generelt.

Regeringen anerkender intentionen bag forslaget om en plan for sektorsamarbejde om færdigheder, men finder, at der er behov for at se nærmere på, hvorledes dette kan fremmes uden, at der etableres nye større processer på EU-niveau.